

Η Α' Στάση των Χαιρετισμών προς την Υπεραγία Θεοτόκο στον Πανίερο Ναό της Αναστάσεως

[Πατριαρχία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Στο Καθολικό του [Πανιέρου Ναού της Αναστάσεως](#) και στο πλαίσιο της Ακολουθίας του Μικρού Αποδείπνου, εψάλη το απόγευμα της Παρασκευής (7/3) της Α' Εβδομάδος των Νηστειών της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, ο κανών «Ἀνοίξω τό Στόμα μου» και αναγνώστηκε η [Α' Στάση των Χαιρετισμών](#) της Υπεραγίας Δεσποίνης ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας υπό του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου, ο οποίος προεξήρχε της όλης Ακολουθίας.

Ἐψαλλε ο Πρωτοψάλτης και διάκονος π. Ευστάθιος Τσουμάνος και συμμετείχε ευλαβές εκκλησίασμα αποτελούμενο από μοναχούς, μοναχές και λαϊκούς, παρουσία του Γενικού Προξένου της Ελλάδος στα Ιεροσόλυμα κ. Δημητρίου Αγγελοσοπούλου

και μελών του Ελληνικού Γενικού Προξενείου.

Κατά την Ακολουθία ο Μακαριώτατος κήρυξε τον θείο λόγο στους πιστούς κάνοντας αναφορά στη σημασία της νηστείας και στο πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου.

Τόνισε δε χαρακτηριστικά και μεταξύ άλλων ότι η σήμερα η Εκκλησία «καί κατά τήν διάρκειαν τῆς μεγάλης νηστείας πρό τοῦ Πάσχα, ἀφ’ ενός μέν τιμᾷ καί γεραίρει τήν Θεοτόκον, ἡ ὁποία εἶναι ἡ «παγκόσμιος δόξα καί «ἡ τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ καί ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ», ἀφ’ ἑτέρου δέ ἐπικαλεῖται τάς πρεσβείας αὐτῆς, διότι μετέχει τῆς θείας δόξης τοῦ Υἱοῦ καί Θεοῦ αὐτῆς καί μεσιτεύει διά πάντας τούς παρακαλοῦντας αὐτήν».

Αναλυτικά στο κήρυγμα του ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ανέφερε:

«Ἄγγελος πρωτοστάτης, οὐρανόθεν ἐπέμφθη, εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τό Χαῖρε· (γ’) καί σύν τῇ ἀσωμάτῳ φωνῇ, σωματούμενόν σε θεωρῶν Κύριε, ἐξίστατο καί ἴστατο, κραυγάζων πρός αὐτήν τοιαῦτα. Χαῖρε, κλίμαξ ἐπουράνιε, δι ‘ ἧς κατέβη ὁ Θεός· χαῖρε, γέφυρα μετάγουσα τούς ἐκ γῆς πρός οὐρανόν»,

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ Ἀγία τοῦ Χριστοῦ Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ σήμερον ἵνα φαιδρῶς εἰσδεχθῶμεν καί διέλθωμεν τό στάδιον τῆς ἀμώμου Νηστείας . τῆς Ἀγίας δηλονότι καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Τά σεπτά πάθη καί ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπετέλεσαν τόν λόγον τῆς θεσπίσεως τῶν νηστειῶν καί δὴ τῆς πρό τοῦ Πάσχα νηστείας.

Τόν θεσμόν τῆς νηστείας ὑπέδειξεν ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός, νηστεύσας ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ προσευχῆς ὡς μέσον πρός καταπολέμησιν τοῦ διαβόλου. «Καί εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τό γένος ἐν οὐδενί δύναται ἐξελθεῖν εἰ μή ἐν προσευχῇ καί νηστείᾳ. (Μαρκ 9,29). Ἐπίσης ὁ ἴδιος ὁ Χριστός κατά τόν ἀποχωρισμόν Τοῦ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου εἶπεν εἰς τούς μαθητάς τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, «ἐλεύσονται δέ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καί τότε νηστεύσουσιν», (Ματθ. 9,15).

Τήν βαθυτέραν δέ σημασίαν τῆς νηστείας κηρύττει ὁ θεῖος Παῦλος λέγων: «ἡ γάρ σάρξ ἐπιθυμεῖ κατά τοῦ πνεύματος, τό δέ πνεῦμα κατά τῆς σαρκός· ταῦτα δέ

ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μή ἅ ἅν θέλητε ταῦτα ποιῆτε», (Γαλ. 5,17). Ἑρμηνεύων τούς Παυλείους τούτους λόγους ὁ Ζυγαβηνός λέγει: «σάρκα μέν ὁ Ἀπόστολος λέγει νῦν τόν σαρκικόν λογισμόν... τόν περί τά σαρκικά καί ὑλικά καταγινόμενον καί συγκατασπῶντα (=συμπαρασύροντα) τήν ψυχήν, πνεῦμα δέ τόν πνευματικόν λογισμόν, τόν περί τά πνευματικά καί ὑψηλά καί θεῖα ἀσχολούμενον. Οἵτινες δύο λογισμοί ἐπιθυμοῦσι κατά ἀλλήλων ἥγουν (δηλαδή) μάχονται, ὁ μέν τῷ σώματι καί τήν ψυχήν συγκατασπῶν, ὁ δέ τῇ ψυχῇ καί τό σῶμα συνέλκων (=τραβάει συγχρόνως).

Ἐπισημαίνων τήν μεγάλην ἀρετήν τῆς νηστείας ὁ Μέγας Βασίλειος λέγει ὅτι ἡ νηστεία εἶναι ἡ ὁμοίωσις τῶν ἀγγέλων, ἡ σύννοικος τῶν δικαίων, ἡ ἐγκράτεια τοῦ βίου καί ἡ πνευματική τροφή διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐσωτερικός μας ἄνθρωπος γίνεται τέλειος. «Νηστεία ἡ τῶν ἀγγέλων ὁμοίωσις, ἡ τῶν δικαίων ὁμόσκηνος, ὁ τοῦ βίου σωφρονισμός... ἡ πνευματική τροφή, καθ' ἣν ὁ ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος τελειοῦται.

Ἀξιοσημείωτον ὅτι ἡ «ὁμοίωσις τῶν ἀγγέλων» καί ἡ «τελείωσις τῶν ἔσω ἡμῶν ἀνθρώπου» δέν εἶναι ἄλλο τι ἀπό τήν θέωσιν, τήν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἐνεγκαινιάσθη διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας, τοὔτέστιν τῆς τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, ἐνσαρκώσεως καί ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἰδού λοιπόν διὰ τί ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας ἀναφωνεῖ λέγων: «Χαῖρε, κλῖμαξ ἐπουράνιε, δ ' ἥς κατέβη ὁ Θεός· χαῖρε, γέφυρα μετάγουσα τούς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν». Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, ἀκολουθῶν τόν ἔγκριτον πατέρα τῆς Ἐκκλησίας Κύριλλον Ἀλεξανδρείας λέγει: «δικαίως καί ἀληθῶς Θεοτόκον τήν ἁγίαν Μαρίαν ὀνομάζομεν. Τοῦτο γάρ τό ὄνομα ἅπαν τό μυστήριον τῆς οἰκονομίας συνίστησι, εἰ γάρ Θεοτόκος ἡ γεννήσασα, πάντως Θεός ὁ ἐξ αὐτῆς γεννηθείς, πάντως δέ καί ἄνθρωπος».

Μέ ἄλλα λόγια, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἡ ὑπερευλογημένη Μαρία διὰ τῆς ταπεινότητος καί ἰδιαιτέρως τῆς ὑπακοῆς αὐτῆς εἰς τήν ὑπό τοῦ ἀγγέλου Γαβριήλ διαμνηθυεῖσαν θείαν κλῆσιν, ἀνεδείχθη συνεργός εἰς τό μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας τοὔτέστιν εἰς τό σωτηριῶδες ἔργον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός λέγων: «Σέ Μητροπάρθενε ἀγνή, μακαριοῦμεν γενεαί γενεῶν, ὅτι γέγονας, ἱλαστήριον Κόσμου, τόν Σωτῆρα καί Δημιουργόν, ἀρρήτως κυήσασα».

Ὅντως ἡ Θεοτόκος Μαρία ἐγένετο ἱλαστήριον κόσμου, τοὔτέστιν συμμέτοχος εἰς τόν ἐξιλασμόν, τόν ἐξευμενισμόν ὑπέρ τῶν τοῦ κόσμου ἁμαρτιῶν. Καί τοῦτο διότι ἡ Παρθένος Μαρία ἐγένετο κατά τήν σάρκα Μητέρα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τόν ὁποῖον ὁ Θεός πρό πάντων τῶν αἰώνων ὥρισε νά γίνῃ μέσον ἐξιλασμοῦ καί συμφιλιώσεως τῶν ἀνθρώπων μετά τοῦ Θεοῦ διὰ μέσου τῆς πίστεως κατά τόν σοφόν Παῦλον: «Ὅν προέθετο ὁ Θεός [τόν Ἰησοῦν Χριστόν] ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ

Αὐτοῦ αἵματι», (Ρωμ. 3,25).

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός ὑμνολογικῶς καλεῖ τὴν Θεοτόκον: «ἡ ζῶσα καὶ ἄφθονος πηγὴ», τῶν θείων ἐννοεῖται χαρισμάτων καὶ εὐλογιῶν. Ἐάν τοῦτο, ὅπως εἶπεν ὁ Κύριος, ἰσχύει διὰ κάθε πιστόν, ὁ ὁποῖος δέχεται τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γίνεται μέσα τοῦ «πηγὴ ὕδατος ἄλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον», (Ἰωάν. 4,14). Πόσον ἀσυγκρίτως περισσότερον ἰσχύει διὰ τὸ πρόσωπον τῆς Θεοτόκου, ἡ ὁποία ἐγένετο δοχεῖον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὸν Εὐαγγελισμόν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου εἰπόντος αὐτῇ: «Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι», (Λουκ. 1,35).

Σήμερον ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεγάλης νηστείας πρὸ τοῦ Πάσχα, ἀφ' ἑνὸς μὲν τιμᾷ καὶ γεραίρει τὴν Θεοτόκον, ἡ ὁποία εἶναι ἡ «παγκόσμιος δόξα καὶ «ἡ τιμιωτέρα τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέρα ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ», ἀφ' ἑτέρου δέ ἐπικαλεῖται τὰς πρεσβείας αὐτῆς, διότι μετέχει τῆς θείας δόξης τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ αὐτῆς καὶ μεσιτεύει διὰ πάντας τοὺς παρακαλοῦντας αὐτήν.

Διό καὶ ἡμεῖς μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἰπώμεν: «Σέ τὴν τοῦ Θεοῦ Μητέρα καὶ Παρθένον ἁγνήν, καὶ τῶν Χερουβείμ ἁγιωτέραν, ἐν φωναῖς ᾠσμάτων μεγαλύνομεν, ὅτι ψυχῇ καὶ σώματι, Θεοτόκον ὁμολογοῦμεν, ὡς κυρίως γεννήσασαν, Θεόν σεσαρκωμένον· πρέσβευε Πάναγνε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν». καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀξιωθῆναι ἡμᾶς, ἵνα διάγωμεν τὸ στάδιον τῆς ἁγίας Νηστείας ἐν μετανοίᾳ, ἐξομολογήσει καὶ σωφροσύνη, πρέσβευε, Πάναγνε Θεοτόκε, ἵνα ἀξιωθῶμεν ἐορτάσαι τὴν λαμπροφόρον τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἀνάστασιν ἐν εἰρήνῃ καὶ παύσῃ τοῦ πυρός ἐν τῇ δοκιμαζομένῃ Γῇ, ἔνθα ἔστησαν οἱ πανάχραντοι πόδες τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος πάντων ἡμῶν. Ἀμήν. Εὐλογημένη νηστεία καὶ καλὸν Πάσχα. Ἀμήν. Ἔτη πολλά».

